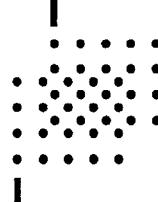

(19)

Lietuvos
Respublikos
valstybinis
patentų biuras

(10) LT 6796 B

(12) PATENTO APRAŠYMAS

(11) Patento numeris: **6796** (51) Int. Cl. (2021.01): **G02B 26/00**

(21) Paraiškos numeris: **2020 015**

(22) Paraiškos padavimo data: **2020-05-14**

(41) Paraiškos paskelbimo data: **2020-11-25**

(45) Patento paskelbimo data: **2021-01-25**

(62) Paraiškos, iš kurios dokumentas išskirtas, numeris: —

(86) Tarptautinės paraiškos numeris: —

(86) Tarptautinės paraiškos padavimo data: —

(85) Nacionalinio PCT lygio procedūros pradžios data: —

(30) Prioritetas: —

(72) Išradėjas:

Piotr VASILJEV, LT
Dalius MAŽEIKI, LT
Vytautas JŪRĖNAS, LT
Sergejus BORODINAS, LT

Regimantas BAREIKIS, LT
Vytautas OSTAŠEVIČIUS, LT
Genadijus KULVIETIS, LT

(73) Patento savininkas:

Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Saulėtekio alėja 11, LT-10223
Vilnius, LT
Kauno technologijos universitetas, K. Donelaičio g. 73, LT-44249 Kaunas, LT
Vytauto Didžiojo universitetas, K. Donelaičio g. 58, 44248 Kaunas, LT

(74) Patentinis patikėtinis/atstovas:

—

(54) Pavadinimas:

Optinio spindulio intensyvumo valdymo sistema su pjezoelektrine pavara

(57) Referatas:

Šis išradimas yra optinio spindulio intensyvumo valdymo sistema su pjezoelektrine pavara, pasižyminti valdymo tikslumu, dinaminėmis charakteristikomis bei išplėstu funkcionalumu. Sistemą sudaro pjezopavara (3), sukanti šviesos intensyvumą keičiantį elementą (5), šviesos intensyvumo jutiklis (25) ir valdiklis-generatorius (10). Gali papildomai būti naudojami spindulį kreipiantys veidrodžiai (2) ir lėšiai (21). Pjezopavara (3) yra simetrinio bimorfinių tipo ir ją sudaro du siauresni plonasieniai pjezoelektriniai žiedai (11) pritvirtinti koncentriškai prie platesnio tampraus plonasienio žiedo formos disco (7), kurio vidinės dalies paviršius perforuotas palgomis kiaurymėmis (8), nukreiptomis smailiu kampu į cilindro (6) paviršiaus sudaromają. Prie cilindro (6) išorinio paviršiaus tamprai prispaustas rotorius (4) su šviesos intensyvumą keičiančiu elementu (5). Pjezoelektrinė pavara (3) suka šviesos intensyvumą keičiantį elementą (5), deformuojant diską (7) radialine kryptimi. Pavaro (3) funkcionalumas praplečiamas spindulio šviesos srauto tankio reguliavimo galimybe, jei prie disco (7) išorinės dalies yra pritvirtinamas optinis lėšis (21) taip, kad jo optinė ašis sutaptų su disco (7) simetrijos ašimi ir su pjezoelektrinė pavara(3) galėtu judėti kartu su lėšiu išlgai savo optinės ašies, kai diske (7) sukuriamos simetrinės lenkimo deformacijos išlgai optinės ašies (24).

LT 6796 B

IŠRADIMO SRITIS

Išradimas priskiriamas mechatroninių sistemų ir robototechnikos sritims. Tai sistema, skirta dideliu tikslumu valdyti optinio spindulio intensyvumą keičiančio elemento kampinę padėtį ir reguliuoti optinio spindulio, sklindančio pro spindulio intensyvumą keičiantį elementą, šviesos srauto tankį.

TECHNIKOS LYGIS

Naudojant lazerius gamybos procese susiduriama su problema, kaip tiksliai ir pagal tam tikrą dėsnį valdyti lazerio spindulio intensyvumą arba stabilizuoti lazerio spindulio intensyvumą ilgai trunkančio technologinio proceso metu. Šiuo metu yra žinomi keli techniniai sprendimai ir patentai, kuriuose sprendžiama ši problema.

JAV patente US7706069B2 aprašyta lazerio spindulio intensyvumo valdymo sistema (taip pat: <http://www.eksmaoptics.com>), kurioje naudojami sukamojo judesio elektriniai žingsniniai varikliai arba slenkamojo judesio elektromechaninės pavaros, skirtos generuoti lazerio spindulio intensyvumą keičiančio elemento (optinio spindulio fazinė plokštė arba kintamo optinio tankio filtras) precizinį sukamajį arba linijinį judesį. Pagrindiniai parametrai, apsprendžiantys tokios optinio ar lazerio spindulio intensyvumo valdymo sistemos kokybę, yra pavaros greitaveika ir poslinkio skyra, tai yra, mažiausias poslinkio (kampinis arba linijinis) dydis, kurį dar galima realizuoti. Šių techninių sprendimų trūkumai – ribotas lazerio spindulio intensyvumą keičiančio elemento judesio tikslumas, kuris priklauso nuo naudojamos elektromechaninės pavaros tikslumo.

Kita žinoma lazerio spindulio intensyvumo valdymo sistema aprašyta JAV patente US8203253B2. Šioje sistemoje naudojamas pjezoelektrinis vykdiklis, galintis suteikti lazerio spindulio intensyvumą keičiančiam elementui precizinį slenkamajį judesį dviem viena kitai statmenomis kryptimis. Viena kryptimi elementas juda žingsniniu režimu, kai vykdiklyje yra sužadinami asimetrinės formos impulsai, o kita kryptimi (kuri statmena pirmajai) elementas juda, kai gembškai įtvirtintame vykdiklyje sužadinamos kvazistatinės lenkimo deformacijos. Šiuo atveju vykdiklio generuojama žingsnio judesio skyra yra žymiai blogesnė, bet eiga žymiai didesnė, nei lenkimo deformacijų, o šių dviejų judesių kryptys yra statmenos viena kitai. Tuo būdu lazerio spindulio intensyvumą keičiančio elemento preczinio pozicionavimo tikslumas ir judesio eiga skirtingomis kryptimis labai skiriasi, kas blogina lazerio spindulio

intensyvumo valdymo sistemos efektyvumą. Be to, prie gembškai įtvirtinto pjezoelektrinio vykdiklio prijungtas lazerio spindulio intensyvumą keičiantis elementas labai pablogina pavaros dinamines charakteristikas.

IŠRADIMO ESMĖ

Šio išradimo esmė ir tikslas yra padidinti optinio spindulio intensyvumo valdymo sistemos tikslumą, pagerinti jos dinamines charakteristikas ir išplėsti funkcines galimybes.

Išradimo tikslas pasiekiamas tuo, kad nauja optinio spindulio intensyvumo valdymo sistema spindulio intensyvumą keičiantį elementą (optinio spindulio fazinę plokštelię (*angl. retardation plate*) arba kintamo optinio tankio filtras) pasuka dideliu tikslumu, naudodama pjezoelektrinę pavarą, sudarytą iš plonasienio žiedo formos tampraus disko, kurio vidinis plokščias paviršius yra perforuotas pailgomis kiaurymėmis, nukreiptomis smailiu kampu į plonasienio cilindro, kuris vienu savo galu tampriai pritvirtintas prie disko vidinio paviršiaus, sudaromają. Prie minėto cilindro kito galo išorinio cilindrinio paviršiaus yra tampriai prispaustas ir guolinėje atramoje patalpintas rotorius, prie kurio yra pritvirtintas optinio spindulio intensyvumą keičiantis elementas. Plonasienis žiedo formos diskas ir prie jo plokščios išorinės žiedo dalies abiejų pusiu koncentriškai pritvirtinti du plonasienio žiedo formos pjezoelektriniai elementai sudaro bimorfinių žiedo formos pjezoelektrinį vykdiklį, kurio pjezoelektrinių elementų elektrodai yra prijungti prie valdomo signalų generatoriaus, generuojančio arba asimetrinį elektrinį signalą, kurio dažnis artimas plonasienio bimorfinio žiedo formos pjezoelektrinio vykdiklio radialinių virpesių modai, arba nuolatinės srovės elektrinį signalą su valdoma amplitude.

Kai pjezoelektriniai bimorfiniai vykdiklio elektrodai žadinami signalu, kurio dažnis artimas pjezoelektrinio vykdiklio radialinių virpesių modai, tai rotorius su optinio spindulio intensyvumą keičiančiu elementu yra sukamas apie išilginę cilindro ašį žingsniniu režimu su neribota kampinio poslinkio eiga bei vieno mažiausio sugeneruoto žingsnio skyra. Kai bimorfino pjezoelektrinio vykdiklio pjezoelektriniai elementai žadinami nuolatinės srovės signalu, pjezoelektriniame bimorfiniame vykdiklyje yra sužadinamos kvazistatinės radialinės deformacijos, kurios dėl perforuotų pailgų kiaurymių, nukreiptų smailiu kampu į cilindro paviršiaus sudaromają, pastarajam cilindrui ir tuo pačiu rotoriu kartu su optinio spindulio intensyvumą keičiančiu elementu suteikia sukamajį judesį, kuris gaunamas su

kvazistatinės radialinės deformacijos salygota kampinio poslinkio amplitudė ir labai didele skyra.

Siekiant padidinti rotoriaus sukimosi greitį, minėtas cilindras gaminamas iš aukštos mechaninės kokybės standžios medžiagos, o jo ilgis parenkamas kartotinis ketvirčiui sukimo virpesių bangos, žadinamos cilindre, ilgio.

Siekiant praplėsti optinio spindulio intensyvumo valdymo sistemos funkcinės galimybes, prie perforuoto plonasienio žiedo formos tampraus disko plokščios išorinės žiedo dalies, koncentriškai jam pritvirtintas optinis lėšis taip, kad jo optinė ašis sutampa su minėto disko simetrijos ašimi, o tampraus disko išorinė dalis, laisva nuo pjezoelektrinių elementų yra perforuojama koncentrinėmis išpjovomis taip, kad pjezoelektrinė pavara kartu su lėšiu galėtų judeti išilgai jo optinės ašies atžvilgiu, o minėtų pjezoelektrinių elementų elektrodai sujungiami prie valdomo asimetrinį signalų generatoriaus, kurio dažnis artimas perforuoto plonasienio žiedo formos tampraus disko vienai iš lenkimo virpesių modui, taip, kad žiede būtų sužadinami lenkimo virpesiai.

BRĖŽINIŲ APRAŠYMAS

Brėžinių paveikslai yra pateikti kaip nuoroda į galimą išradimo įgyvendinimą ir neturi riboti išradimo apimties. Nei vienas iš pateiktų brėžinių ir grafikų neturėtų būti laikomi ribojančiais, o tik kaip galimi išradimo įgyvendinimo pavyzdžiai.

Pav. 1 a-c Optinio spindulio intensyvumo valdymo sistemos su pjezoelektrine pavara principinė schema:

(a) sistemos konfigūracija su optiniu elementu (disku), kuris spindulio intensyvumą keičia dėl pavaros sukamojo judevio,

(b) sistemos konfigūracija, papildyta optinj spindulj nukreipiančiais veidrodžiais.

(c) sistemos konfigūracija, papildyta optinj spindulj nukreipiančiais veidrodžiais bei šviesos srauto tankį keičiančiu optiniu elementu, pavyzdžiu, lėšiu.

Pav. 2 Plonasienių cilindro ir žiedo junginio konstrukcijos vaizdas.

Pav. 3 Pjezoelektrinės pavaros pagrindinio mazgo vaizdas.

Pav. 4 Pjezoelektrinės pavaros rotoriaus tvirtinimo konstrukcijos vaizdas.

Pav. 5 2 laisvės laipsnių (2D) pjezopavaros principinė schema.

Pav. 6 Tampraus junginio (6,7,11) radialinių ir sukamujų virpesių iliustracija.

Pav. 7 Tampraus junginio (6,7,11) lenkimo ir slenkamujų virpesių iliustracija.

BRĖŽINIAI – pažymėtų objektų aprašymas

lazerio spindulys, optinis spindulys;

lazerio spindulio kryptį valdantys veidrodžiai;

pjezoelektrinė pavara, pjezopavara;

rotorius;

spindulio intensyvumą keičiantis elementas;

cilindras;

perforuotas plonasienis žiedo formos tamprus diskas;

plonasienio žiedo formos tamprus diskų pailgos kiaurymės, nukreiptomis smailiu kampu (a) į cilindro 6 sudaromają;

laisva nuo perforavimo plonasienio žiedo formos tampraus diskų dalis;

valdiklis-signalų generatorius;

plonasieniai žiedo formos pjezoelektriniai elementai, polarizuoti pagal jų storį;

asimetrinė generatoriaus signalo forma;

plokščia spyruoklė;

pjezopavaros korpusas;

tampraus tvirtinimo tilteliai;

koncentrinės išpjovos, mažinančios tampraus diskų (7) tvirtinimo korpuse (14) standumą radialine kryptimi;

guolis;

guolio laikiklis;

cilindro (6) aukštis;

optinio lėšio laikiklis;

optinis lėšis;

koncentrinės išpjovos, mažinančios tampraus disko (7) tvirtinimo korpuse (14) standumą lėšio optinės ašies kryptimi;

optinio lėšio judėjimo kryptis;

optinė lėšio ašis;

šviesos intensyvumo jutiklis.

DETALUS IŠRADIMO IR JO ĮGYVENDINIMO VARIANTŲ APRAŠYMAS

Čia ir toliau išradimas ir jo įgyvendinimo variantai aprašomi su nuorodomis į brėžinius, tačiau išradimo įgyvendinimo variantai nėra ribojami čia atskleistiems išradimo įgyvendinimo variantams ir jvairios įgyvendinimo variantų modifikacijos yra galimos.

Detalus sistemos aprašymas. Optinio spindulio intensyvumo valdymo sistemą (Pav. 1 a) sudaro valdiklis-signalų generatorius (10), šviesos intensyvumo jutiklis (25) ir pjezoelektrinė pavara (3), kurios rotorius (4) suka lazerio spindulio (1) intensyvumą keičiančią grandį (elementą) (5). Optinio spindulio intensyvumo valdymo sistemoje gali būti papildomai įmontuoti lazerio spindulio (1) kryptį valdantys veidrodžiai (2), nukreipiantys spindulį (1) per cilindrą (6), kaip parodyta Pav. 1 b. Pjezoelektrinė pavara (3) sudaryta iš perforuoto plonasienio žiedo formos tampraus disko (7) ir cilindro (6) tampraus junginio (Pav.2). Plonasienio žiedo formos tampraus diskas (7) perforuotas pailgomis kiaurymėmis (8), nukreiptomis smailiu kampu (α) į cilindro (6) paviršiaus sudaromąją. Nuo kampo α dydžio priklauso pjezoelektrinės pavaro rotorius (4) kampinis greitis ir sukimo momentas. Sužadinus žiedo formos tampraus disko (7) asimetrinius radialinius virpesius arba statiskai jį deformuojant radialine kryptimi, perforuotų kiaurymų (8), nukreiptų kampu α į cilindro (6) paviršiaus sudaromąją dėką, yra generuojami asimetriniai su kamieji cilindro (6) virpesiai arba cilindro (6) kvazistatinis kampinis poslinkis, kurie dėl frikcinio kontakto tarp cilindro (6) ir rotorius (4) atitinkamai sužadina kryptingą su kamajį rotorius (4) judesį arba rotorius kvazistatinį posūkį.

Prie plokščios, laisvos nuo perovavimo, žiedo formos tampraus disko (7) dalies (9) pritvirtinti (prikljuoti) du ploni žiedo formos pjezoelektriniai elementai (11) (Pav. 1a, 1b), poliarizuoti jų storio kryptimi, o jų polarizacijos vektoriai nukreipti

priešpriešiais. Pjezoelektrinių elementų (11) elektrodai prijungti prie valdomo asimetrinį signalų generatoriaus (10), kurio generuojamo signalo (12) dažnis artimas peroruoto plonasienio žiedo formos tampraus disco (7) radialinių virpesių modai, kaip parodyta (Pav. 7). Prie cilindro (6) išorinio paviršiaus (Pav. 3) plokščia spyruokle (13) prispaustas rotorius (4) taip, kad būtų galimybė sukti spindulio intensyvumą keičiantį elementą (5) (Pav. 1). Plonasienio žiedo formos tamprus diskas (7) prijungtas prie pavaros korpuso (14) per tiltelius (15) gautus koncentrinių išpjovų (16) pagalba (Pav. 2). Savo ruožtu (Pav. 1), pavaros rotorius (4) sukamai sujungtas su korpusu (14) per guoli (17) ir guolio laikiklį (18).

Siekiant padidinti pjezoelektrinės pavaros (3) efektyvumą ir rotoriaus (4) sukimosi greitį, cilindro (6) ilgis (19) parenkamas kartotiniu ketvirčiu sukimo virpesių bangos, žadinamos cilindre (6), ilgio (Pav. 2), o cilindras (6) ir plonasienis žiedo formos tamprus diskas (7) yra gaminami iš medžiagų, kurios pasižymi aukštų atsparumu dinaminėms apkrovoms ir mažu akustiniu slopinimu, pvz.: legiruoto plieno lydiniai (440C, CPM10V) ar titano lydiniai (Ti6Al4V, Ti6Al6V2Sn).

Siekiant praplėsti optinio spindulio intensyvumo valdymo sistemos funkcinės galimybes (Pav. 6), ją panaudojant skaitmeninėse technologijose (pvz. Direct Metal Laser Sintering), valdant lazerio spindulio šviesos intensyvumo pasiskirstymą (angl. beam shaper) reguliuojančio optinio elemento padėtį, prie peroruoto plonasienio žiedo formos tampraus disco (7) plokščios išorinės dalies per laikiklį (20), koncentriškai diskui pritvirtintas optinis lėsis (21) taip, kad jo optinė ašis (24) sutampa su minėto disco (7) simetrijos ašimi, o disco (7) išorinis plokščias paviršius, laisvas nuo pjezoelektrinių elementų, yra perforuojamas koncentrinėmis išpjovomis (22) taip, kad pjezoelektrinė pavara (Pav. 5) kartu su lėšiu (21) galėtų judėti (23) išilgai jos optinės ašies atžvilgiu (24), o minėtų pjezoelektrinių elementų (11) elektrodai prijungiami prie valdomo asimetrinį signalų generatoriaus (10), kurio generuojamo signalo (12) dažnis nustatomas artimas peroruoto plonasienio žiedo formos tampraus disco (7) vienai iš lenkimo virpesių modui, taip, kad žiede būtų sužadinami lenkimo virpesiai.

Sistemos veikimo aprašymas. Aprašytoje sistemoje galimi trys optinio spindulio intensyvumo valdymo režimai (variantai).

1 veikimo variantas. Pirmą veikimo variantą iliustruoja Pav. 1. Padavus į pjezoelektrinių elementų (11) elektrodus iš valdomo signalų generatoriaus (10)

asimetrinj elektrinj signalą (12), kurio dažnis f1 artimas peroruoto plonasienio žiedo formos tampraus disco (7) radialinių virpesių modai, diske sužadinami radialiniai virpesiai, kurie dėl peroruotų kiaurymų (8), nukreiptų smailiu kampu (a) į cilindro (6) paviršiaus sudaromają veikiam, sukelia periodinius asimetrinius cilindro (6) sukuamuosius virpesius (Pav. 7). Kadangi cilindras (6) (Pav. 1a, 1b) slystamai ir paspyruokliuotai (Pav. 3) sujungtas su rotoriumi (4) spyruokle (13) (Pav. 3), tai rotorius (4), asimetrinj sukuamujų virpesių veikiamas, kryptingai sukasi kartu su nejudamai pritvirtintu prie jo spindulio intensyvumą keičiančiu elementu (5). Radialinių virpesių sklidimą į pavaros korpusą (14) izoliuoja tilteliai (15).

Lazerio spindulys tiesiogiai (Pav. 1a) arba per kreipiančiuosius veidrodžius (Pav. 1 b, c) praeina pro spindulio intensyvumą valdantį elementą (5). Reikiamas lazerio šviesos intensyvumas yra gaunamas, pasukant minėtą elementą (5), kuris nejudamai pritvirtintas prie rotoriaus (4), apie ašį (24) reikiamu kampu.

Pagaminus cilindrą (6) taip, kad jo aukštis (19) būtų lygus kartotiniam ketvirčiui sukimo virpesių bangos, žadinamos cilindre (6), ilgiui, cilindras (6) tampa rezonansiniu ir ženkliai padidinamos sukimo virpesių amplitudės, o tuo pačiu, esant reikalui - ir pavaros sukimosi greitis.

2 veikimo variantas. Antras veikimo variantas (Pav. 5, 1c) leidžia panaudojus tą patį elementų junginį (peroruotą plonasienio žiedo formos tamprus diską (7) ir cilindrą (6)), gauti minėto junginio ir pritvirtinto prie jo optinio elemento, pavyzdžiui, lėšio (21), slenkamajį judesį rotoriaus (4) atžvilgiu. Padavus į pjezoelektrinių elementų (11) elektrodus valdomą asimetrinį generatoriaus (10) elektrinj signalą (12), kurio dažnis f2 nustatytas artimas peroruoto plonasienio žiedo formos tampraus disco (7) lenkimo virpesių modai (Pav. 8.), diske (7) sužadinami asimetriniai lenkimo virpesiai, kurie sukelia periodinj asimetrinj cilindro (7) judesj lygiagrečiai ašiai (24). Kadangi rotoriaus judesys ašies (24) atžvilgiu yra apribotas guoliu (17), todėl asimetrinj virpesių veikiamas cilindro-disko junginys (6-7) gali judėti slenkamai rotoriaus (4) atžvilgiu. Plonasienio žiedo formos tampraus disco (7) išorinis plokščias paviršius laisvas nuo pjezoelektrinių elementų peroruotas koncentrinėmis išpjovomis (22), kurios sėlygoja didelj disco (7) standumą radialine kryptimi ir mažą standumą išilgai optinės lėšio ašies (24), tuo būdu apriboja cilindro-disko junginio (6-7) judesj radialine kryptimi, bet leidžia jam slankioti išilgai ašies (24).

3 veikimo variantas. Trečias optinio spindulio intensyvumo valdymo sistemos

veikimo režimas galimas, kai prie peroruoto plonasienio žiedo formos tamprus diskas (7) (Pav. 1) pritvirtinti pjezoelektriniai elementai (11) yra žadinami nuolatinės srovės signalu (12). Tada plonasienio žiedo formos tampriame diske (7) yra sužadinamos kvazistatinės radialinės deformacijos, kurios dėl peroruotų pailgų kiaurymų (8) (Pav. 2), nukreiptų smailiu kampu į cilindro (6) paviršiaus sudaromą, pastarajam ir tuo pačiu rotoriui (4) (Pav. 1) su optinio spindulio intensyvumą keičiančiu elementu (5) suteikia sukuramąjį judesį su kvazistatinės radialinės deformacijos sąlygota kampinio poslinkio amplitude ir labai dideli skyra. Rotoriaus (4) su optinio spindulio intensyvumą keičiančiu elementu (5) kampinio poslinkio amplitudė priklauso elektrinio signalo (12) įtampos dydžio ir peroruoto plonasienio žiedo formos tampraus diskos (7) kiaurymui nukreipimo kampo α .

APIBRĖŽTIS

1. Optinio spindulio (1) intensyvumo valdymo sistema, apimanti
  - vieną ar daugiau optinių elementų, keičiančių spindulio (1) intensyvumą,
  - šiuos optinius elementus valdančią pjezoelektrinę pavara,

besiskirianti tuo, kad

pjezoelektrinė pavara (3) sudaryta iš plonasienio žiedo formos tampraus disco (7), kurio vidinis plokštias paviršius yra perforuotas pailgomis kiaurymėmis (8), nukreiptomis smailiu kampu (a) į plonasienio cilindro (6), savo vienu galu tampriai pritvirtinto prie disco (7) vidinio paviršiaus, sudaromąjį, o prie tampraus disco (7) plokštios išorinės žiedo dalies abiejų pusų koncentriškai pritvirtinti du plonasienio žiedo formos pjezolektriniai elementai (11), kurių elektrodai prijungti prie pjezopavaros valdymo signalų generatoriaus (10),

kur prie pavaros (3) plonasienio cilindro (6) kito galio išorinio cilindrinio paviršiaus tampriai prispaustas ir guolinéje atramoje (18) patalpintas rotorius (4), laikantis optinį elementą (5), kuris keičia spindulio (1) intensyvumą dėl rotoriaus (4) sukamojo judesio.

2. Sistema pagal 1 punktą, **besiskirianti tuo, kad** pjezopavaros (3) pjezolektriniai elementai (11) žadinami pjezopavaros valdymo generatoriaus (10) signalais (12), kurie yra asimetriniai, o jų dažnis parenkamas artimas tampraus disco (7) nuosavų radialinių virpesių modai.

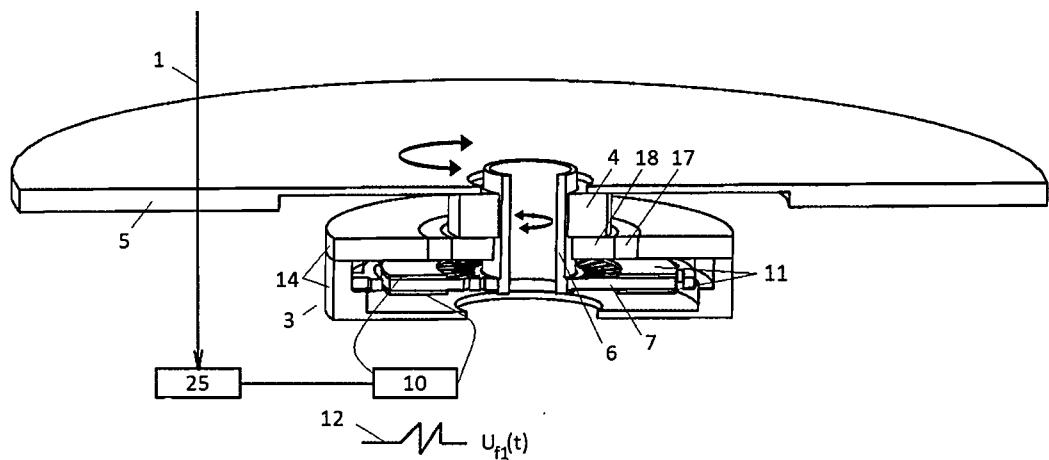
3. Sistema pagal 1 ir 2 punktus, **besiskirianti tuo, kad** dėl rotoriaus (4) sukimo geresių dinaminių charakteristikų, pjezolektrinės pavaros (3) plonasienis cilindras (6) pagamintas iš didelio standumo ir aukštos mechaninės kokybės medžiagos, o jo ilgis parinktas kartotinis ketvirčiui sukimo virpesių bangos, žadinamos cilindre (6), ilgio.

4. Sistema pagal 1 punktą, **besiskirianti tuo, kad** pjezolektrinė pavara (3) vykdo cilindro (6) kvazistatinius sukamuosius judesius, kurie gaunami iš pjezopavaros valdymo generatoriaus (10) padavus į pjezolektrinių elementų (11) elektrodus nuolatinės srovės elektrinį signalą su valdoma amplitudė (12), sukuriant tampraus disco (7) radialines deformacijas, kurios dėl perforuotų išpjovų (8) dideliu tikslumu pasuka cilindrą (6) kartu su rotoriumi (4) bei spindulio intensyvumą

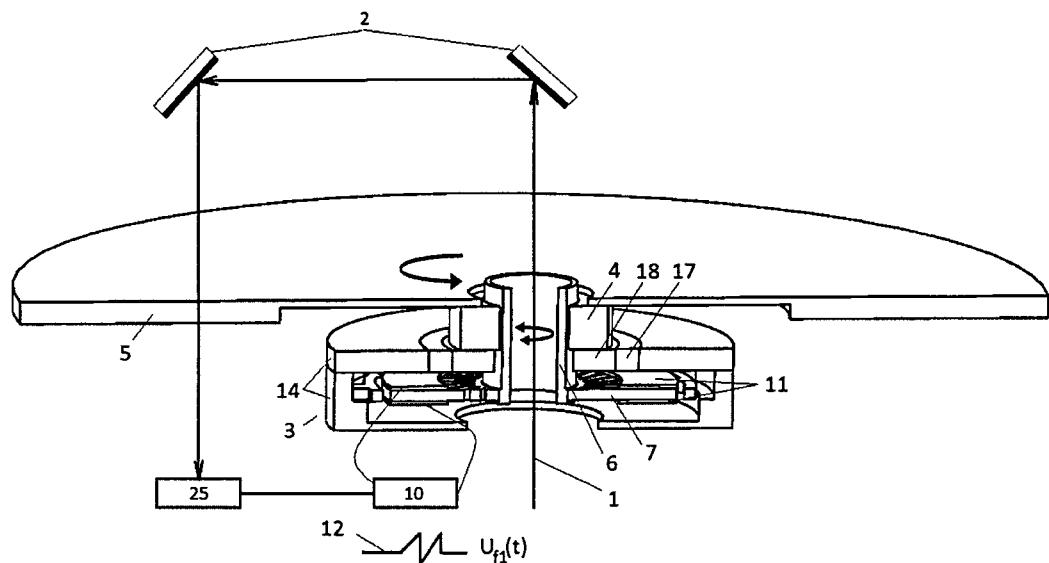
keičiančiu elementu (5).

5. Sistema pagal 1 punktą, besiskirianti tuo, kad pjezopavaroje (3) prie tampraus disko (7) plokščios išorinės žiedo dalies koncentriškai pritvirtintas optinis lėsis (21), kurio optinė ašis sutampa su tampraus disko (7) simetrijos ašimi, o disko (7) išorinis plokštias ir laisvas nuo pjezoelektrinių elementų paviršius yra perforuojamas koncentrinėmis išpjovomis (16, 22) taip, kad pjezopavara (3) kartu su lėšiu (21) galėtų judėti išilgai lėšio optinės ašies (24).

6. Sistema pagal 5 punktą, besiskirianti tuo, kad vykdyti lėšio (21) judesius išilgai optinės ašies (24), pjezoelektriniai elementai (11) yra valdomi generatoriaus (10) asimetriniais signalais (12), kurių dažnis parenkamas artimas tampraus disko (7) vienai iš lenkimo virpesių modui, taip, kad tampriame diske būtų sužadinami lenkimo virpesiai.

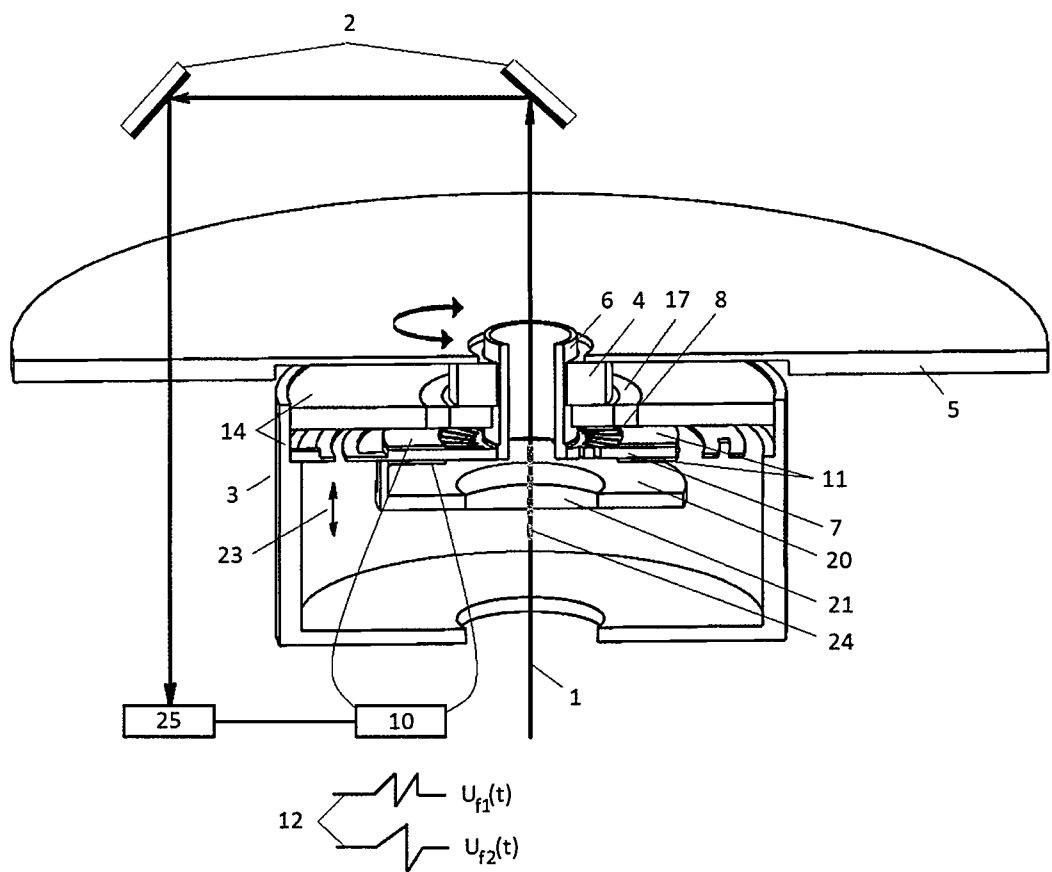

a)

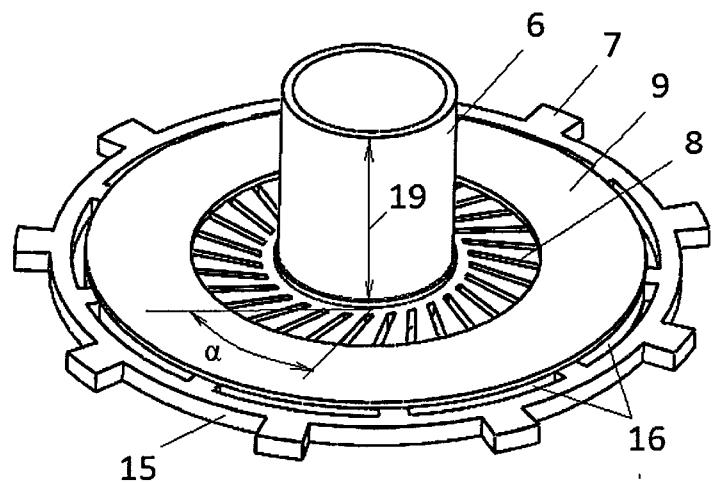
b)

Pav. 1

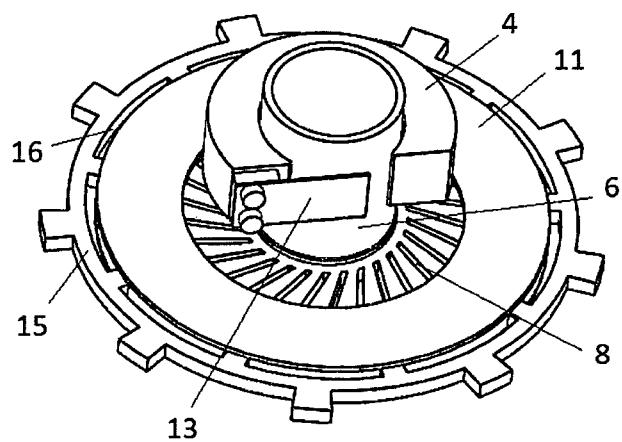

c)

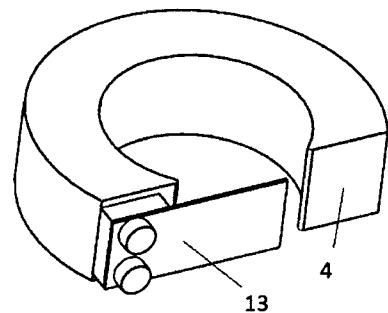
Pav. 1

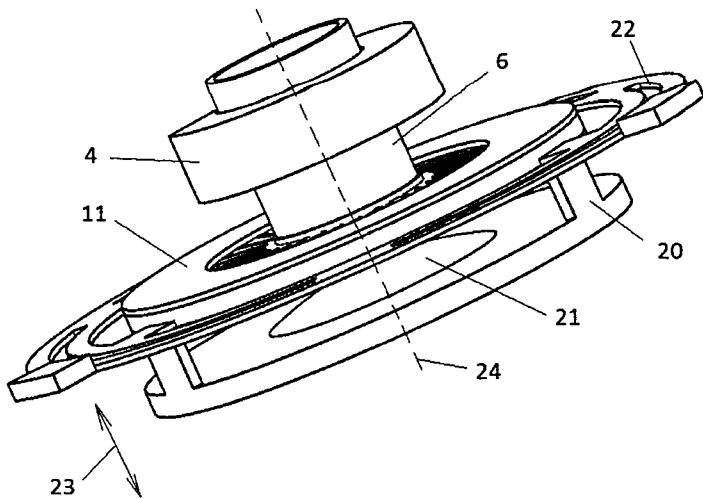
Pav. 2

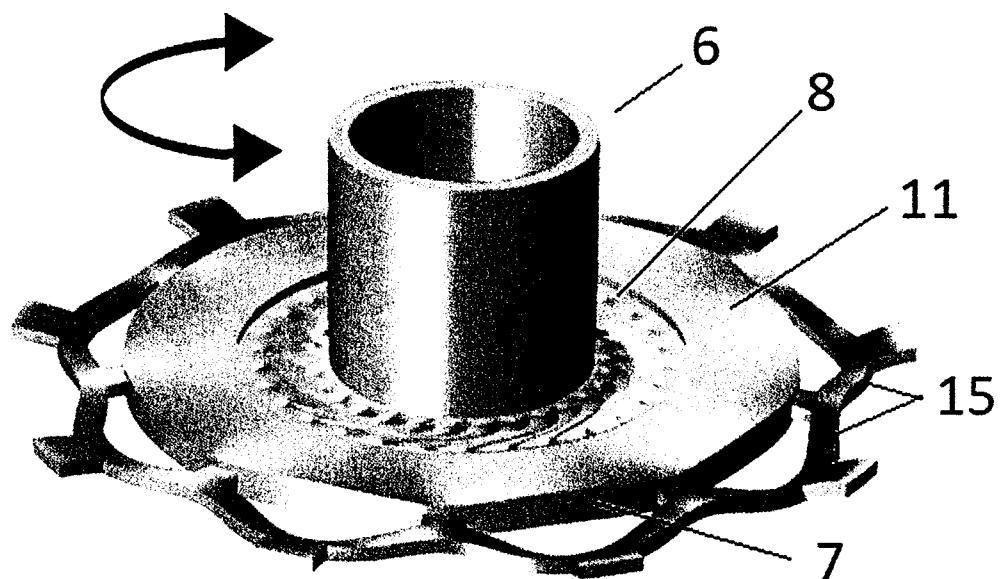
Pav. 3

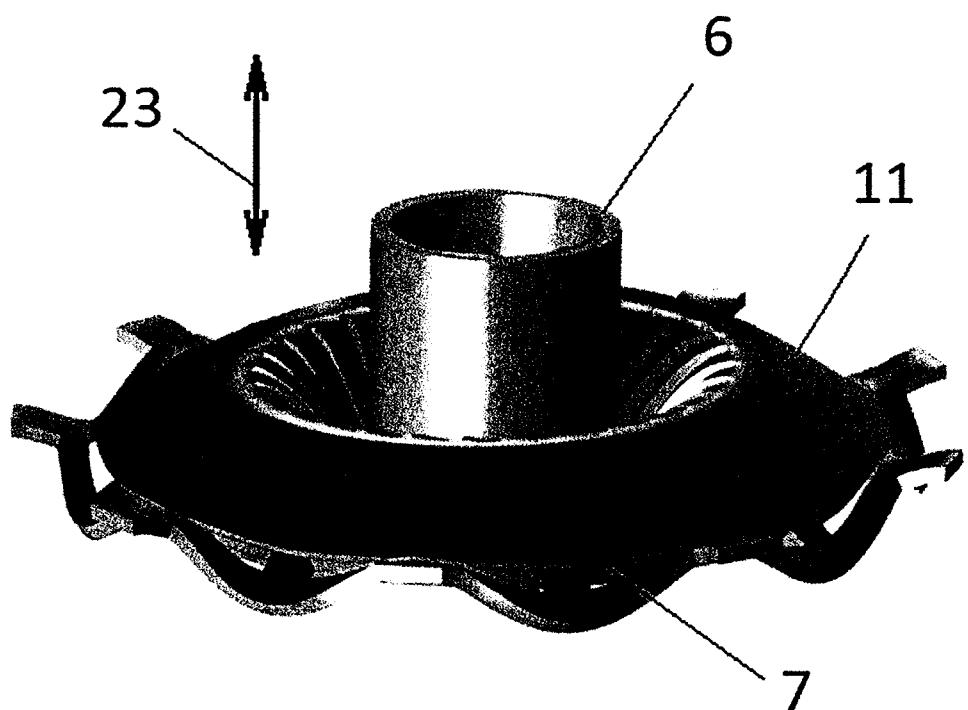
Pav. 4

Pav. 5

Pav. 6

Pav. 7